

Petak, 11. Maj 2007.
Svedokinja SST7/61
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 9:06 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilac protiv Ramusha Haradinaja i ostalih.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Pre nego što zamolim Tužilaštvo da pozove svoju sledeću svedokinju, želeo bih da na trenutak pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala vam gospođo sekretar. S obzirom da su sledećoj svedokinji dodeljene neke zaštitne mere, molim poslužitelja da spusti zastore. Gospodine Guy-Smith, izvolite.

ADVOKAT GUY-SMITH: Pre nego što sledeći svedok, svedokinja 61, počne da svedoči

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja bih zamolio, a već sam razgovarao sa gospodinom Reom o tome, da Tužilaštvo bude veoma pažljivo, kako ne bi koristilo sugestivna pitanja. Ne bih želeo da prekidam iskaz svedokinje. Želeo bih da izbegnem intervencije, ali bih zamolio, da s obzirom na vrstu iskaza o kojoj je reč, da posebnu pažnju obrate na to da se izbegava postavljanje sugestivnih pitanja kao što je to navedeno u Pravilniku.

SUDIJA ORIE: Ja ne znam tačno na koji način Pravilnik rešava problem sugestivnih pitanja, ali gospodin Re je, nadam se shvatio želju gospodina Guy-Smitha da se izbegavaju sugestivna pitanja što je više moguće.

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da posebno treba obratiti pažnju na Pravilo 96, koje se bavi pitanjima u vezi potvrđivanja ili nedostatka nužnosti.

SUDIJA ORIE: Oh, vi niste mislili na pravila koja se bave sugestivnim pitanjima, nego na pravila o dokazima uopšte u Pravilu 96?

ADVOKAT GUY-SMITH: Tako je.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

(Pretno veće se savetuje)

(svedokinja je pristupila Sudu)

svedokinja: SST7/61

SUDIJA ORIE: Dobro jutro, svedokinjo.

SVEDOKINJA 61: Dobro jutro.

prevodilac: Da li bi svedokinja mogla da se približi mikrofonu, molim.

SUDIJA ORIE: Gospođo poslužitelj, da li možete da pomognete svedokinji da približi mikrofon. Svedokinjo, zvaću vas svedokinjo 61, jer u ovoj sudnici nećemo koristiti vaše pravo ime. To je deo zaštitinih mera koje su vam garantovane. Pre nego što počnete sa davanjem iskaza, prema pravilima ovog suda, morate da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, samo istinu i ništa osim istine. Rečeno nam je da ne znate da čitate. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA 61: Ne znam da čitam.

SUDIJA ORIE: U redu. Zbog toga ću vam ja pročitati svečanu izjavu, a vas ću da zamolim da ponavljate moje reči.

SUDIJA ORIE: Svečano izjavljujem,

SVEDOKINJA 61: Svečano izjavljujem,

SUDIJA ORIE: da ću govoriti istinu,

SVEDOKINJA 61: da ću govoriti istinu,

SUDIJA ORIE: samo istinu i ništa osim istine.

SVEDOKINJA 61: samo istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Ova vaša svečana izjava znači sledeće: vaši odgovori ne samo da moraju da budu samo u skladu sa istinom. . . ne morate više da ponavljate moje reči. Ja vam samo govorim šta to znači, naime da svi vaši odgovori moraju da budu istiniti u potpunosti. Nećemo da korsitimo vaše ime, i ukoliko bude postavljeno neko pitanje, koje je takvo da bi vaš odgovor ili samo pitanje otkrilo ko ste vi, onda će strana koja vas ispituje zatražiti da se ispitivanje vodi na privatnoj sednici, što znači da spoljni svet neće moći da vidi vaše lice. Oni će moći da čuju šta vi kažete, ali neće moći da vide vaše lice. Gospodine Re, da li ste spremni da počnete sa ispitivanjem svedokinje?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽILAC RE: Moraćemo odmah na početku ispitivanja da pređemo na privatnu sednicu.

SUDIJA ORIE: Da, prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: Ja se izvinjavam. Da li možemo da se ponovo vratimo na privatnu sednicu?

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala vam gospođo sekretar.

TUŽILAC RE - PITANJE: Svedokinjo 61, pre nekoliko trenutaka sam vas pitao o

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja se izvinjavam.

SUDIJA ORIE: Gospodin Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Zamoliću da se za trenutak ponovo vratimo na privatnu sednicu. Nešto mi je palo na pamet.

SUDIJA ORIE: Pretresno veće bi cenilo, ako ne bi bilo više od pet puta u dva minuta da prelazimo na privatnu sednicu, pa na otvorenu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Molim nastavite gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Svedokinjo 61, pre nekoliko trenutaka, ja sam vas upitao da li ste videli pripadnike OVK kada ste bili kod svog zeta u selu. Kako ste znali da su oni iz OVK?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Po načinu na koji su bili obučeni.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta su oni imali na sebi?
SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Imali su OVK uniforme.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako ste znali da se radi o uniformama OVK?
SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da li možete da ponovite pitanje?

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako ste znali da se radi o uniformama OVK, a ne recimo o srpskim uniformama?
SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ja ne znam kakve su srpske uniforme, ali znam kako su izgledale uniforme OVK. Njih se sećam. Znam kako su izgledale.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta su ti vojnici OVK radili kad ste ih videli u selu?
SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Išli su naokolo. Nisu ništa radili.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, kada se radi o uniformama možda bi bilo dobro da zamolimo svedokinju da nam ih opiše. Rekli ste nam da znate kako su izgledale uniforme OVK. Da li možete da mi opišete. Koje boje su bile?

SVEDOKINJA 61: Bile su boje. . . pa zapravo ne znam, jer nisam bila baš zainteresovana za boje.

SUDIJA ORIE: Šta biste još mogli da nam kažete o tim uniformama?

SVEDOKINJA 61: Imali su nešto na rukavima. Ne znam kako se to zove. Ne znam kako da to opišem.

SUDIJA ORIE: Koje veličine je bilo to na njihovoj ruci?

SVEDOKINJA 61: Pa ne baš jako veliko. Imali su ih tu, ali nije bilo veliko.

SUDIJA ORIE: Kada ste rekli "tu" pokazivali ste na gornji deo ruke. Je li tako?

SVEDOKINJA 61: Na desnoj ili levoj strani. Nisam tome posvećivala previše pažnje. Bavila sam se svojim poslom, tako da me nije interesovalo gde su.

SUDIJA ORIE: Možda biste mogli da nam prstima pokažete kolike su bile. Ovolike? Ovolike?

SVEDOKINJA 61: Otprilike ovako.

SUDIJA ORIE: Svedokinja je svojim rukama pokazala, recimo, 10 santimetara. Izvolite nastavite gospodine Re.

TUŽILAC RE: Zamoliću da se svedokinji pokaže dokazni predmet P9, a dok se to ne pojavi na ekranu. . .

SUDIJA ORIE: Možda da prvo pitamo svedokinju, koje je boje bilo to što je videla na rukavima. Da li se možda sećate koje je boje bilo to, što su imali na nadlakticama? Koje je boje bilo, da li se sećate?

SVEDOKINJA 61: Slova su bila crna,

SUDIJA ORIE: A osim crnih slova?

SVEDOKINJA 61: Žuto i crna slova.

SUDIJA ORIE: Samo žuto ili. . .

SVEDOKINJA 61: Mislim crno, onda žuto.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li biste mogli da nam kažete šta je pisalo tamo? Koja su to slova bila?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne znam. Možda OVK. Nisam sigurna.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je uniforma imala neku šaru?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da. Bile su maskirne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Zamoliću da se svedokinji pokaže dokazni predmet P9.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Izvinie što ustajem, i nadam se da nisam sitničav, ali svedokinja je govorila o onome čega se seća u vezi sa bojom i slovima, što se ne slaže sa onim što će sada da pokaže gospodin Re. Ako govorimo o sugestivnim pitanjima, kako bi ona mogla da prepozna simbol, koji nije predložen svedokinji i koji se ne slaže s onim o čemu je ona govorila. To, po našem mišljenju, nije primeren način rešavanja tog pitanja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, da li je to predloženo svedokinji? Da li ono što je u P9, što još nije na ekranu i ne bi ni trebalo da je u ovom trenutku. . .

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: (mikrofon nije uključen)

SUDIJA ORIE: Kako molim? Pa, onda ćemo. . .

(Pretno veće i sekretar se savetuju)

SUDIJA ORIE: Trebalo je da budem jasniji, kada sam sekretarijatu rekao u vezi sa prigovorom. Nije neophodno svaki put kada se nešto stavlja na ekran, da se traži moja izričita dozvola. Ali treba da budem obazriviji, pre nego što se nešto stavi na ekran.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da. Ja mislim da nije bila postavljena osnova tokom ispitivanja gospodina Rea, međutim s obzirom da se već dogodilo ono što se dogodilo, onda ću da povučem svoj prigovor, naime svedokinja je to već videla.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, izvolite nastavite

TUŽILAC RE - PITANJE: Svedokinjo 61, molim vas da pogledaete sliku na ekranu ispred vas. Da li prepoznajete ovu sliku?

SUDIJA ORIE: Molim vas da pogledate u ekran. Vidim da ne gledate u ekran i recite nam da li je to ono što ste videli na rukavima?

SVEDOKINJA 61: To je OVK. Nisam to tačno tako videla. To je u crvenoj i crnoj boji, a slova su žuta. Nisam ih dobro videla, jer nisam imala dosta vremena. Nisam često izlazila iz kuće.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite, gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: U vreme kada ste videli vojnike OVK u selu, da li je tada u selu još uvek bilo srpske policije?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da, bili su tamo, ali onda su se povukli.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li znate kada su se povukli?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne znam. Ne znam kada, samo znam da su se povukli iz sela i ne znam kuda su otišli.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li možete da nam kažete, koliko pre nego što ste vi i vaša porodica napustili selo, se srpska policija povukla?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Povukli su se ranije.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li znate zašto su se povukli?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa ne znam. Samo sam videla da su otišli, ali ne znam razlog.

TUŽILAC RE - PITANJE: Svedokinjo 61, vi ste nam ranije rekli, da vam je vaš muž rekao da su vojnici OVK u selu. Šta vam je on tačno rekao?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa kad je išao na posao video ih je. On je poznavao Togera, ja ga nisam znala. Opisao mi je Togera.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta vam je on rekao o tom Togeru?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Kad je došao kući, odveo nas je i rekao je za Togera, jer ja ga nisam poznavala.

TUŽILAC RE - PITANJE: Pitaću vas o jednoj noći, dok ste bili kod kuće u vašem selu. Molim vas da Pretresnom veću polako ispričate šta se tada dogodilo. Prvo što želim da vas pitam je, da pokušate da se setite kada je to tačno bilo.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne znam datum kad se to dogodilo, ali to je bilo oko ponoći. Toger je došao sa još četvoricom na vrata. Moj svekar je izašao i otvorio im je vrata. I kad je otvorio vrata oni su ušli, moj svekar ih je pitao šta hoće. Oni su pitali gde je ti je sin. Svekar im je odgovorio da spava. I onda su nas odveli. Čekali su dok se nismo obukli. Tada su ponovo ušli u kuću. Rekli su mom svekru da ne očekuje da ćemo se vratiti, pa su nas onda odveli u štab.

TUŽILAC RE - PITANJE: Hvala.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: i stavili su mog muža. . .

TUŽILAC RE - PITANJE: Samo trenutak. Molim vas da se zaustavite. Doći ćemo na to uskoro. Želeo bih da Pretresnom veću vrlo jasno kažete neke detalje. Vratimo se na početak. Rekli ste, da ne znate kog datuma je to bilo. Ali koje doba godine je bilo?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa ne znam. Stvarno ne znam. 1998 ili 1997. Ne sećam se datuma. Verovatno je bilo 1998, a možda i 1997.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koje doba godine? Koje godišnje doba, leto, jesen, zima ili proleće?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne, kako da vam kažem. Bilo je proleće. Nije bilo hladno. Bilo je toplo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koje godine ste napustili selo?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Mislim da je to bilo 1998.

TUŽILAC RE - PITANJE: Nakon koliko vremena, posle tog događaja, ste vi napustili selo?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Mislim da je to bilo dve nedelje posle. Mislim da smo posle dve nedelje napustili selo. Možda tri nedelje. Nisam sigurna.

SUDIJA ORIE: Da li mogu da postavim jedno dodatno pitanje? Vi ste nam ranije rekli da se srpska policija povukla iz sela. Recite nam da li je taj događaj, koji opisujete bio pre ili posle povlačenja policije?

SVEDOKINJA 61: Ne, ne, to se dogodilo nakon što su se povukli.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite gospodin Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je to bilo iste godine kad su se povukle srpske policijske snage?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne znam. Ne sećam se tačnog datuma kad su se povukle.

SUDIJA ORIE: Gospodin Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinite časni Sude. Kažu mi da možda postoji problem sa prevodom. Na strani 17, red 13. Kad se govorilo o tome da li će neko moći da se vrati ili ne. Mislim da je to dosta važno. Da li to možemo da razjasnimo.

SUDIJA ORIE: Ako postoji problem sa prevodom gospodine Re, da li možete to da razjasnite? Pitaćemo ponovo svedokinju šta su oni tada rekli njenom svekru. Gospođo, molim vas, da li biste mogli da nam kažete, s obzirom da imamo problem sa prevodom, da li biste mogli da nam kažete, šta su ljudi koji su noću došli na vaša vrata tačno rekli vašem svekru?

SVEDOKINJA 61: Pa rekao je svekru, sada ne mogu tačno da se setim, ali moj svekar ih je pitao zašto tražite mog sina, a oni su rekli, hoćemo da ga nešto pitamo. Onda je stari rekao, ako nešto treba, ja sam tu. Vi ste Albanci, ja sam Albanac. Ali oni nisu marili za to, šta je on rekao. Ušli su u kuću i mi smo bili unutra, u krevetu. Ustali smo. Oni su izašli. Mi smo se obukli i mi smo izašli. Ne sećam se baš dobro svega.

SUDIJA ORIE: U vašem pethodnom odgovoru pomenuli ste nešto, da li će se neko vratiti ili ne, tako je to nama bilo prevedeno. Evo tu piše u zapisniku, “nemojte očekivati da će nas vratiti”. Da li možete da nam kažete šta ste tačno mislili time?

SVEDOKINJA 61: Da. kad su nas odveli rekla sam mu, “nemoj očekivati da ćemo se živi vratiti kući”.

SUDIJA ORIE: Da li želite da kažete da ste vi to rekli svom svekru?

SVEDOKINJA 61: Nisam ja tako rekla, nego sam tako mislila. Nisam očekivala da ću se živa vratiti kući.

SUDIJA ORIE: Hvala. Izvolie nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Zašto niste očekivali da ćete se živi vratiti kući?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa, to sam čula. Čula sam. Tako sam mislila. Nikad nisam videla šta se dogodilo, samo sam čula o drugima. Mislila sam, ni ja se više neću vratiti. Samo nas je bog spasio pa smo mogli da se vratimo kući našoj deci.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta ste vi to čuli o drugima, što vas je navelo da pomislite da se nikad nećete vratiti kući?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ulažem prigovor, jer to je informacija iz druge ruke.

SUDIJA ORIE: Prigovor se odbija, ali vas pozivam gospodine Re, da istražite izvore tih informacija u onoj meri u kojoj to možete.

TUŽILAC RE - PITANJE: Sada želim da vas pitam o tome šta ste čuli. Ali prvo želim da Pretresnom veću kažete, ko vam je to rekao, to što te čuli.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Moj muž. On je to čuo od drugih i došao je kući i rekao nam je šta je čuo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta je on to čuo i od koga je čuo?

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja opet iznosim isti prigovor. Mislim da bi možda bilo bolje da se pitanja postavljaju drugačijim redosledom, da se prvo čuje ko je izvor, pre nego što čujemo šta je rečeno, jer možda bi to Pretresnom veću pomoglo da se opredeli u vezi s time iz kojih izvora dolazi ta informacija i da li se to može pripisati nekom konkretnom čoveku.

SUDIJA ORIE: Redosled pitanja prepustićemo gospodinu Reu. Nadamo se, da će on to pitanje da istraži na najbolji način; to jest, ko je izvor, da li je to bio iskaz iz druge ili treće ruke i naravno, da će Pretresno veće biti vrlo obazrivo u tumačenju toga. A vi gospodin Re možete da nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste Pretresnom veću da vam je vaš muž rekao neke stvari. Molim da Pretresnom veću kažete šta vam je rekao i od koga je to čuo.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa ne znam, ko mu je to rekao. Ja samo znam da nam je on rekao da ljude ubijaju, da je on napravio masakre. I to je on čuo dok se kretao po selu i to nam je rekao kod kuće. Zato smo ga se i bojali, zato smo mislili da se više nećemo vratiti kući.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kad kažete da je „on napravio masakre“, šta je vaš muž rekao, koje taj „on“, koji je napravio masakre?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa Toger.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta vam je muž rekao, da je čuo o tome, da su neki ljudi ubijeni?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa, ne znam šta tačno kako da kažem. Ja ne znam, kako su ti ljudi bili ubijeni. To je sve, što je on čuo o tim ljudim, to je sve. Mene zapravo i nije interesovalo da više saznam o tome. On se bavio svojim poslom, a ja sam se brinula za kuću. U istoj kući živelo je nas dosta. Svo vreme smo bili jako uplašeni.

TUŽILAC RE - PITANJE: Čega ste se bojali?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Bojali smo se. Pre nego što nas je odveo nismo se bojali, ali tada nakon toga smo vreme smo bili uplašeni.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta su Toger i njegovi ljudi nosili? Kako su bili obučeni?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Bili su obučeni u crne uniforme.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su bili naoružani?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da, jesu.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li možete da opišete oružje koje su imali?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Videla sam ih kad su došli u kuću. Imali su noževe, imali su pištolje, puške.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ranije, kada ste govorili o vojnicima OVK, rekli ste Sudu da su imali nešto na rukavima. Da li su i ta petorica imala nešto na rukavu?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da. Imali su oznake OVK.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gde su imali te oznake?
SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Imali su na ruci.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate gde na ruci, gore, dole na sredini?
SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Na gornjem delu. Ne mogu da se setim da li je bilo levo ili desno, jer je bio mrak i nisam mogla da ih dobro vidim i plašila sam se svo vreme.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako su se odnosili prema vama, tih petoro ljudi, kada su došli u vašu kuću? Kako su se ponašali prema vama i vašoj porodici?
SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ništa nisu govorili. Odveli su mog muža. Dvojica su bili sa njim, a dvojica sa mnom i odveli su nas u štab.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta su uradili s vašim mužem? Rekli ste da su ga odveli. Šta su uradili da bi ga odveli?
SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Vezali su ga s rukama pozadi. Povelili su i mene.

TUŽILAC RE: Da li možemo da na trenutak pređemo na privatnu sednicu, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretar.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospođo sekretar.

TUŽILAC RE - PITANJE: Svedokinjo 61, pre nekoliko trenutaka rekli ste, da su vas to petoro ljudi, Toger i četvorica drugih, odveli u štab OVK.
SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Opišite nam gde je to. Da li je to bilo u nekoj kući, na nekom imanju? Da li je to bila posebna zgrada?
SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: To je bila kuća. U njoj su živeli Albanci. Bila je jednospratna kuća. Tamo je ranije živela jedna žena, međutim nije više bila tamo. Napustila je zemlju. Otišla je u inostranstvo. Tamo su nas odveli.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste, da su vašem mužu vezali ruke na leđima. Šta su učinili s njim, kad ste došli u tu kuću?
SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Odveli su ga do bunara. Ja sam bila unutra. Meni su postavljali pitanja. Toger mi je postavljao pitanja.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gde u kući vam je Toger postavljao pitanja?
SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Bila sam u sobi gde je on boravio. Rekao mi je da sednem i pitao me je, da li moj muž saraduje s policijom. Ja sam rekla ne. Rekla sam mu da smo uvek bili u dobrim odnosima sa Albancima.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada ste ušli u sobu, da li je tamo već bio neko drugi, osim vas i Togera?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Samo ja i Toger. Na vratima je bio još jedan čovek. Onda je on tom čoveku rekao da može da ide i da ako mu bude potreban, da će ga pozvati.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko je vremena Toger proveo postavljajući vam pitanja o tome da li vaš muž radi za policiju?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa, ne sećam se dobro. Valjda je to bilo pola sata.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste da vas je pozvao da sednete. Recite Pretresnom veću kakav je nameštaj bio u toj sobi.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa, pred njim je bio sto, stolica, televizor. To je sve.

TUŽILAC RE - PITANJE: Zašto mislite, da je on boravio u toj sobi?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Tamo je bio jedan krevet. Ne znam zašto je on bio tamo. On je boravio u toj sobi. To je sve što znam. Ne znam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada vam je postavljao ta pitanja, gde se on tačno nalazio, a gde vi?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: On je bio na jednoj stolici sa jedne strane, a ja na drugoj stolici sa druge strane. Nešto je beležio.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta je uradio sa tim beleškama?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne znam. Nešto je zapisivao. Ne znam šta je pisao. Pitao me je da li smo povezani sa policijom, pa je možda to zapisivao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li vam je pokazao te beleške?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Nije.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je tražio da nešto potpišete?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je Toger sa sobom imao neko oružje dok vas je ispitivao?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da, imao je, ali ga je skinuo i ostavio na sto. Imao je nož, pištolj, ali je to skinuo i stavio na sto. Bio je tu jedan stražar i njemu je rekao da mu donese drvenu palicu. I nju je takođe stavio na sto.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta je taj stražar uradio nakon što je tu drvenu palicu stavio na sto?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: On ju je doneo i izašao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako ste bili obučeni te noći?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Imala sam jednu kratku haljinu, bluzu i sandale.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je svetlo u prostoriji bilo uključeno?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: Objasnite, kako to mislite, „ne“?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da, da svetla su bila uključena.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su se u bilo kom trenutku isključila?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Kada je počeo da mi, ne znam kako da to kažem, teško mi je da o tome govorim, kada je počeo, kada je odveo do kreveta, onda je ugasio svetlo. Onda me je svukao, rekao mi je da legnem u krevet.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako ste se osećali kada je on to radio?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ja sam shvatila da nas je upravo zato i poveo. Da nas je upravo zato i poveo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Zbog čega to mislite?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Rekao je da se skinem. Onda sam shvatila da nas je zato i odveo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta je on imao na sebi kada vas je odveo u krevet?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Crne pantalone, koje je skinuo. Skinuo se i onda je počeo da radi ono što je hteo, da se zabavi sa mnom. Zabavio se koliko je želeo. Nisam se usuđivala da vrištim. Nisam se usudila da uopšte kažem da mi se to događa. Bila sam toliko uplašena, da nisam mogla ni da viknem, ni da vrisnem. Samo sam drhtala. Rekla sam mu da mi je hladno. I onda je počeo da radi ono šta je hteo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Svedokinjo 61, meni je jasno da vam je teško da pričate Pretresnom veću šta vam je on uradio, ali ću vas zamoliti da ipak Pretresnom veću što detaljnije kažete čega se sećate, šta vam je radio.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Prvo je počeo da me ljubi po vratu, onda mi je dirao grudi, a onda je uradio ono što je hteo i to nekoliko puta. Tako se zabavljao, koliko je hteo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste da ste bili goli, da li ste bili na krevetu?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da. Rekao mi je da ustanem i da odem do kreveta i ja sam to uradila. Onda je došao i uradio je ono što je želeo. Dogodilo se ono što se dešava kad to radite sa mužem, s mojim mužem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada ste bili u krevetu da li ste ležali?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: U kojoj meri je Odbrana spremna da prihvati, da nije potrebno da se ponavljaju sve pojedinosti iz izjave? Naravno ako dođe do unakrsnog ispitivanja vezano za pojedinosti, onda bi gospodin Re mogao da izloži detalje. Izvolite gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da nema potrebe da se prolazi kroz sve detalje.

SUDIJA ORIE: Da. Da li bi za vas bilo prihvatljivo da gospodin Re ukratko rezimira šta je bitno iz izjave, da pita svedokinjinju da li se tako dogodilo?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja se s time slažem.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospođo, ja ću prvo pročitati nešto iz izjave koju ste vi dali Tužilaštvu prošle godine. Zamoliću vas da me saslušate i da kažete da li je to tačno. Ako ima nešto što želite da izmenite, recite mi. Vi ste rekli sledeće: “Pitao me je zašto drhtim. Ja sam rekla, zato što mi je zima. Počeo je da me ljubi po vratu, stavio je ruku na moje grudi i moj struk. Silom mi je raširio noge i stavio svoj penis u moju vaginu. Oči su mi bile zatvorene. Bilo me je strah i mislila sam da ću umreti. ”

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC RE - PITANJE: “Ejakulirao je u mojoj vagini. Onda je neko vreme pričekao i ponovo me je silovao. Sećam se da je barem još jednom stavio penis u moju vaginu dok ponovo nije ejakulirao. ”

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RE - PITANJE: “Naterao me je da legnem na stomak. Stavio je penis u moj anus i tamo ga je držao sve dok nije ejakulirao”.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da, upravo tako.

TUŽILAC RE - PITANJE: “Između silovanja, ležao je uz mene na krevetu. Ja sam ostala na krevetu, jer sam se plašila da će me ubiti”.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da, upravo tako.

TUŽILAC RE - PITANJE: “Na kraju nakon jedno sat i po vremena, mi je rekao, da mogu da ustanem iz kreveta. Rekao mi je da ne kažem mom mužu šta mi se dogodilo. ”

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: “Sećam se da sam svojom odećom obrisala spermu koja mi je curila niz butine i noge”.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC RE - PITANJE: “I onda sam se obukla. ”

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta se dešavalo kada ste se obukli? Kako ste otišli?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Onda mi je rekao da izađem. Ja sam se obukla i izašla sam. Onda su uveli unutra mog muža. Meni je rekao da mu ništa ne kažem i ja mu nisam rekla ništa dok nismo otišli kući, a kod kuće sam mom mužu i njegovom ocu i svima sve ispričala. Kad smo otišli kući, onda sam rekla šta mi se dogodilo. Rekla sam svekru i svekri i svima u porodici. Svima sam opisala šta mi se desilo. To što mi se dogodilo bilo je toliko loše. Sledećeg jutra u pet ujutro, moj svekar je otišao u štab i rekao im šta se dogodilo meni i njegovom sinu. Onda su oni došli, pitali me šta se dogodilo i ja sam im rekla šta mi je on uradio, a onda su pitali njega. On u početku nije priznao. Rekao je da sam ja lagala, ali to nije bilo tačno. Ja sam im rekla šta se dogodilo. Onda su se obratili meni. Rekli su mi da je

to laž. Rekla sam im da to nije laž, da je to istina. Onda su ponovo otišli do njega, ispitivali ga i onda je on priznao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da se samo malo vratimo na ovo što ste malo pre rekli “Onda su oni došli, pitali me šta se dogodilo”. Ko je došao? Da li su oni došli u vašu kuću?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Bilo ih je trojica, komandanti. Bili su iz našeg sela i iz još jednog sela. Oni su došli do mene i pitali me i onda su otišli do njega i ispitivali njega. On u početku nije priznao, ali kasnije jeste.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ta trojica koji su došli, da li su oni bili pirpadnici OVK?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Komandanti OVK. Tako se o njima govorilo. Tako su ih nazivali. Ja ih nisam prepoznala. Ja ih nisam poznavala.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta su oni. . .

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinjavam se. Samo zbog zapisnika želim da kazem da ulažem prigovor u vezi s tim, jer je to svedočenje iz druge ruke.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: Imao sam nameru da to temeljnije ispitam, što ću i uraditi.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ti komandanti OVK, da li su oni sami sebe nazivali komandantima OVK, ili je neko drugi o njima govorio kao o komandantima OVK?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Tako su ih zvali, komandanti. Oni su bili najvišeg ranga. Nisam ih poznavala. S njima je razgovarao moj svekar i onda su oni došli do nas.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta su imali na sebi, kada su došli do vaše kuće?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Civilno odelo. Obično. Bio je jedan u uniformi OVK, a ostali su bili u normalnom odelu, kao što mi nosimo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate, da li su bili naoružani?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne, ne sećam se. Mislim da nisu imali nikakvo oružje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Pre nekoliko trenutaka, rekli ste “Onda su ponovo otišli do njega ispitivali ga i onda je on priznao”. Recite Pretresnom veću, kako to znate? Šta vam je rečeno o tome, da je on priznao?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da, oni su došli do mene i pitali mene. A onda su mi rekli da je on priznao. Rekli su mi da se ne bojim više. Da mi on neće ništa više uraditi. Da neće da dolazi do nas. Ako te vidi na ulici, neće smeti da ti se obrati. Tako su mi rekli.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko ste puta videli te ljude, za koje ste nam rekli da su komandanti OVK?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Samo tog dana, kada su došli da me ispituju. Ja ih nisam poznavala. Dvojica su bili iz našeg sela. Jednog nisam poznavala.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su vam rekli kome je on priznao šta je uradio?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: On je njima priznao. Oni su razgovarali s njim, kad su došli da me pitaju o tome. Rekli su da je on rekao da sam ja lagala. Ja sam im rekla da ja nisam lagala, da je to istina i nisam imala šta da lažem, kad se to stvarno dogodilo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste videli Togera posle te noći u kući, o kojoj ste nam pričali?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da, misim da jesam. Jednom, možda. Nisam razgovrala s njim. On nas nije više zlostavljao, ali smo se bojali. Nismo se usuđivali da izađemo i onda smo doneli odluku da svi odemo iz sela. Noću smo otišli i nismo više želeli da se vratimo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Tom prilikom, kad ste ga jednom videli, gde je to bilo? Ili opišite kako ste ga videli.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: On je bio u svom automobilu. Prolazio je u svom automobilu, ali nije razgovarao sa nama. Ali mi smo ga se veoma plašili. Ponekad je prolazio uz put gde smo mi bili, ali nije nam se obraćao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li možete da nam opišete automobil?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: U crnom automobilu. U velikom džipu.

TUŽILAC RE - PITANJE: Zbog čega je vaša porodica otišla iz sela? Mislim da ste ranije rekli, da ste otišli dve nedelje nakon što vam se ovo dogodilo.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Mi smo otišli iz sela, jer su svi to radili. Bilo je puno borbi, pa smo i mi otišli iz sela kao i drugi i više se nismo vratili kući. Moj se muž jednom vratio. Kuća je bila srušena. Onda se on vratio i priključio se nama.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste se u međuvremenu vi vraćali u selo?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne, nisam se više vraćala u to selo. Jedino moj svekar. On se vratio u jednom trenutku, jer su njegova dva sina još uvek na Kosovu, pa on povremeno odlazi da ih poseti.

TUŽILAC RE - PITANJE: Svedokinjo 61, molim vas da opišete Togera Pretresnom veću.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne znam kako da ga opišem. I kad bih ga sada videla ne bih mogla da ga prepoznam. Znam da je bio nizak, nije bio visok, crne kose.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je bio viši od vas?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Nešto viši od mene.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko mu je bilo godina?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Možda 20, 22, 23 nije bio stariji. Ne znam tačno, ali bio je mlad.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kojim jezikom vam se obraćao?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Molim? Albanskim. Govorio je na albanskom. Ne znam da li je govorio neke druge jezike, ali te noći je govorio na albanskom. On nije bio iz našeg sela. Bio je iz drugog kraja.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate nečeg o njegovom naglasku? Da li biste mogli da nam kažete kakav je naglasak imao?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Albanski.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada kažete albanski, da li je to naglasak kakav govore u Albaniji, ili mislite kako se govori na Kosovu?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ja ne znam odakle je on bio. Nije bio iz našeg sela. Nije bio iz našeg kraja. Ne znam odakle je.

(Pretrեսno veće se savetuje)

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli se da su Toger i još četvorica došli u vašu kuću. Kako su se ta četvorica obraćali Togeru?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa obraćali su mu se kao Togeru. Ja ne znam kakvo mu je pravo ime. Sećam se da su ga zvali Toger.

TUŽILAC RE - PITANJE: Dakle na osnovu toga znate da se on zove Toger?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, vidim koliko je sati. Nisam želeo da vas prekidam do sada. Ali slutim da ste blizu kraja.

TUŽILAC RE: Pa, samo što nisam završio. Ima jedna fotografija, koju bih želeo da pokažem na privatnoj sednici. Možda da pođemo na pauzu, jer znam da treba neko vreme dok se fotografija postavi na ekran.

SUDIJA ORIE: Mi smo se vratili na jedan stari video sistem, što znači da nam je za redigovanje potrebno bar pola sata, tako da ćemo imati pauzu do 11:05. Gospodo, sada ćemo na pauzu i želimo da se vratite nakon pauze.

SVEDOKINJA 61: Kako vi želite.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, izvolite nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Svedokinjo 61, pre pauze zamolio sam vas da opišete Togera. Rekli ste da je nizak čovek, ali viši od vas. Da li znate koliko ste vi visoki?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa ne znam tačno koliko sam visoka. Zaboravila sam. Metar i nešto.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kad ste ga videli te noći, šta ste pirmetili na njegovom licu?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa sećam se da je imao neke kvрге na licu.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kakve kvрге i gde?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Na obrazima i na donjem delu lica.

TUŽILAC RE - PITANJE: Pokažite na svom licu gde je to tačno.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Na obrazima.

SUDIJA ORIE: Svedokinja je pokazala donji deo obraza.

TUŽILAC RE - PITANJE: A na vratu i grlu? Da li ste primetili nešto?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Na bradi.

TUŽILAC RE - PITANJE: Mislim da su se pitanje i odgovor mimoišli. Da li znate da li je nešto imao na vratu?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne, to nisam primetila. Imao je bubuljice na bradi, isto i na obrazima, ali nije me to zanimalo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Prvo ste rekli kvрге na licu, a posle ste rekli bubuljice. Da li možete da malo detaljnije opišete, šta je on to imao na licu? Prvo se rekli "kvрге" a onda ste rekli "bubuljice"

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Bile su male koliko se sećam.

TUŽILAC RE - PITANJE: A otkud mu to?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa, ne znam. Samo znam da je imao neke izbočine na licu, ali ne znam kako i zašto.

TUŽILAC RE - PITANJE: Pre pauze rekli ste da su Toger i ta červorica muškaraca odveli vašeg muža u štab OVK. Zašto kažete da je to bio štab OVK?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa tako su to ljudi nazivali, štab OVK. To je bio štab OVK. Svi su ga tako zvali. Nisam bila tamo s njima. To je sve što sam znala.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste da su Toger i još četvorica došli u vašu kuću te noći. Da li je vaš muž prepoznao Togera, kad je on ušao u kuću.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da. jeste.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je on znao njegovo ime, kad je Toger došao u kuću.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne, nije znao. Samo znamo da se zvao Toger, ali on nije znao pravo ime, kao ni ja.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ga je vaš muž znao pod imenom Toger i da li ga je propoznao kao Togera, kada je došao u vašu kuću te noći?

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Imam dve primedbe. Prvo to je sugestivno i drugo traži se iskaz iz druge ruke, jer u ovom trenutku, mi ne znamo ništa o tome otkuda njemu te informacije.

SUDIJA ORIE: Dobro, ali ako se pitanje malo preformuliše, ne „Da li je vaš muž znao“ već „Da li vam je vaš muž rekao“

ADVOKAT GUY-SMITH: To bi rešilo jednu stvar.

SUDIJA ORIE: Dobro, a druga stvar je, da li je to sugestivno pitanje ili nije; ja mislim da se ovde radi o nužnom razjašnjenju u svetlu prethodnih odgovora svedokinje. Izvolite nastavite gospodine Re. Možda da preformulišete pitanje u vezi s time šta je muž znao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta je vaš muž znao o toj osobi po imenu Togera kada je on došao

SUDIJA ORIE: Sada ste isto formulisali. Trebalo je da se preformuliše. Dozvolite meni. Te večeri, kada su Togera i četvorica muškaraca došli u vašu kuću, da li vam je vaš muž tada nešto rekao o tome, ko je došao u kuću? Da li vam je rekao ime X, Y, ili Z? Da li se sećate?

SVEDOKINJA 61: Ne, mi ih nismo znali. Samo smo prepoznali Togera i samo smo znali da ga zovu Togera, jer moj muž ga je već ranije video i prepoznao ga je, kada je ušao u kuću. Ja ga nisam mogla prepoznati.

SUDIJA ORIE: S obzirom da vi niste poznavali Togera, kako znate da je vaš muž prepoznao, da je osoba koja je ušla u kuću Togera?

SVEDOKINJA 61: Zato što ga je ranije video. Video ga je u selu.

SUDIJA ORIE: Da, ali da li vam je on to rekao?

SVEDOKINJA 61: Da. Rekao mi je da je to Togera, kad smo se vratili kući.

SUDIJA ORIE: Znači vi ste to saznali od vašeg muža, nakon što ste se vratili u vašu kuću? Tada vam je vaš muž rekao da je on prepoznao Togera?

SVEDOKINJA 61: Da, Togera.

SUDIJA ORIE: Da. Izvolite nastavite, gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ranije se rekli sudijama da su vašeg muža odveli do bunara. Šta vam je vaš muž rekao, šta se s njim događalo, dok ste vi bili u sobi s Togerom?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Kada smo došli kući, rekao mi je da su ga stavili u vodu do pojasa i poklopili bunar. I tako su ga ostavili sve dok nisu završili sa mnom, a kad su mene izveli, onda su i njega izvadili. Bio je u vodi do pojasa.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste vi lično videli svog muža u bunaru?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne, nisam ga videla. On mi je rekao da su ga spustili u bunar. Ja sam ga videla, kad su ga odvodili prema bunaru, jer je bunar blizu kuće, a onda su mene poslali u kuću, a njega su odveli do bunara.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta ste videli, ko ga je to odveo do bunara?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Samo dve osobe. Dve osobe su mene odvele u kuću, a dve s mojim mužem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Maločas ste rekli, da je vaš muž rekao, da su ga stavili u vodu. Ko ga je stavio u vodu, u bunar do pojasa?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Drugi ljudi koji su bili s Togerom. Ne znam ko je to. On je samo rekao, da su ga oni odveli do bunara.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ranije danas rekli ste da je vaša porodica napustila selo i da je tamo bilo borbi. Ko je vodio borbu kada ste vi napustili selo?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Oni su se međusobno borili. Snage OVK i srpske snage su se borile, a mi smo otišli.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li možemo da svedokinji pokazemo 65. . . .

SUDIJA ORIE: Da li možemo da prvo čujemo nešto više činjenica. Rekli ste da vam je muž rekao, da su ga stavili u bunar, u vodu do pojasa. Da li ste možda primetili nešto, što je potvrdilo to što je on rekao ili možda nije? Da li ste primetili išta posebno?

SVEDOKINJA 61: Pa ništa, kad smo došli kući rekao je da ga stavili u bunar. Nije mi ništa rekao o tome šta su ga pitali. Samo mi je rekao da su ga spustili u bunar i tamo držali.

SUDIJA ORIE: Da li ste primetili nešto dok ste išli kući s mužem?

SVEDOKINJA 61: Ne. Nisam ništa videla.

SUDIJA ORIE: Da kažem to malo drugačije. Ako nekoga stave u bunar do pojasa, onda bio odelo trebalo da mu bude mokro.

SVEDOKINJA 61: Da, da. Odelo mu je bilo mokro. Od pojasa na dole i presvukao se kad smo došli kući.

SUDIJA ORIE: Kada tačno? Pre nego što ste došli kući ili nakon što ste došli kući?

SVEDOKINJA 61: Kad su nam dopustili da idemo kući, kad smo došli kući ja sam ga presvukla i ostali smo kod kuće. I onda smo otišli u štab, odnosno on i moj svekar su otišli u štab.

SUDIJA ORIE: Da li je to bilo odmah nakon što ste se vratili kući i nakon što se vaš muž presvukao.

SVEDOKINJA 61: Ne. Ne, mi smo se vratili oko tri ujutru, tri popodne, a oni su otišli oko pet popodne.

SUDIJA ORIE: Čekajte da to razjasnimo. Oni su vas iz kuće odveli u ponoć. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA 61: Da.

SUDIJA ORIE: Rekli ste da su vas odveli na to mesto koje zovete štab, da su vas neko vreme ispitivli, i da su vas onda zlostavljali nekih sat i po, što onda ukupno ispada dva i po, do tri sata. Onda ste se vratili kući, pa me iznenađuje da ste stigli kući oko tri sata popodne.

SVEDOKINJA 61: Ne, tri sata ujutro.

SUDIJA ORIE: Dobro, onda je to bila greška u prevodu ili ste se vi pogrešno izrazili. I onda nakon nekoliko sati vaš svekar je otišao.

SVEDOKINJA 61: U pet ujutro.

SUDIJA ORIE: Dakle, sve se to dogodilo tokom jedne noće?

SVEDOKINJA 61: Da.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite, gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste čuli za organizaciju *Crni orlovi*?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne. Ne znam. Znam da je bilo nešto crno, ali nisam ih videla. Nisam često izlazila iz kuće.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta ste to rekli, da je bilo nešto crno. Recite Pretresnom veću, šta ste to čuli o *Crnim orlovima* i od koga ste čuli.

SUDIJA HOEPFEL: Nisam siguran da to možete tako da pitate, kad je svedokinja rekla da ne zna za izraz *Crni orlovi*.

SUDIJA ORIE: Svedokinja je negirala da zna za *Crne orlove*. Rekla je da je znala za nešto crno, a onda ste vi pitali, recite nam šta znate o *Crnim orlovima*.

TUŽILAC RE: Moje pitanje je bilo da li ste čuli? Tu je bilo nečeg dvosmislenog.

SUDIJA ORIE: Molim vas da preformulišete pitanje na takav način, da ne bude zabune.

TUŽILAC RE - PITANJE: Maločas ste nam rekli da niste videli organizaciju po imenu *Crni orlovi*, ali da ste znali da je bilo nečeg crnog. Šta ste time mislili da kažete?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Moj muž ih je video i opisao kako su obučeni. Kako da to kažem. Imali su neke oznake na rukavima. Ne znam ništa više. Nisam mogla da izađem da ih vidim. Nisam bila zainteresovana. Gledala sam svoja posla. Kuvala sam za moju decu.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste da ih je vaš muž video i da ih je opisao kako su obučeni. Šta vam je rekao o *Crnim orlovima*?

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, ne možete to tako da pitate svedokinju. Rekli ste da je vaš muž opisao.

SVEDOKINJA 61: Video ih je. On je izlazio iz kuće. Odlazio je na posao. On ih je video, ja ih nisam videla. Kad se vratio kući

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOKINJA 61: rekao mi je kako su oni obučeni,

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOKINJA 61: i da imaju tu stvar na rukavu.

SUDIJA ORIE: Razumem. Ali kada ste ranije pomenuli nešto crno, postavlja se pitanje ko su ti ljudi, za koje je on rekao, da su obučeni u crno i da nose oznake na rukavu. Da li vam je rekao?

SVEDOKINJA 61: Imali su uniformu OVK i oznake na rukavu. Ne znam kakve oznake su nosili, ali imali su neke oznake.

SUDIJA ORIE: Da li vam je vaš muž ikada rekao nešto o tome kako su zvali te ljude obučene u crno sa oznakama?

SVEDOKINJA 61: Nije pominjao nikakva imena, ali video je Togera i njegove ljude i rekao mi je da oni nose crno odelo.

SUDIJA ORIE: Znači čuli ste opis ljudi koji su obučeni u crno, ali oni nisu nikad označeni nekim imenom, koliko je vama poznato?

SVEDOKINJA 61: Ne, ne, nosili su to crno odelo. Ne znam kako su ih zvali.

SUDIJA ORIE: Znači, nikad niste čuli za “Crne sokolove”, “Crne orlove” ili slično? Da li vam muž to nikada nije pominjao?

SVEDOKINJA 61: Ne znam.

SUDIJA ORIE: Da. Izvolite nastavite, gospodin Re.

SVEDOKINJA 61: Ne znam kako da to kažem, jer ja ih nisam videla.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate razgovora s jednim istražiteljem iz Tužilaštva u avgustu 2002. godine s jednim Fincem po imenu Matti Raatikainen i sa osobom koja se zvala Ardiana koja je prevodila?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate da ste mu dali izjavu?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Sećam se da sam mu dala izjavu, ali zaboravila sam šta sam rekla.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je vaše sećanje o tome šta vam se i kada dogodilo bilo bolje 2002. godine kada ste dali izjavu nego danas?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Kako da vam kažem. Ne znam šta da kažem. Ja nikad nisam zaboravila to što mi se dogodilo. Nešto mogu da zaboravim, ali to što mi se dogodilo, to ne može da se zaboravi.

TUŽILAC RE - PITANJE: Osim ako ne . . .

ADVOKAT GUY-SMITH: (mikrofon nije uključen)

ADVOKAT EMMERSON: Da li bi svedokinja mogla da za trenutak skine slušalice.

SUDIJA ORIE: Da. Skinite slušalice.

ADVOKAT EMMERSON: Ako je problem samo u datumu onda treba da znate da u izjavi postoje dva pasusa, kojima se služi gospodine Re. Prvo, druga rečenica u trećem paragrafu, gde svedokinja kaže "Pošto nisam išla u školu ne znam šta su to meseci, pa ne mogu da vam preciznije opišem vreme" I onda dva paragrafa niže "Prvi prblemi dogodili su se negde krajem jula ili početkom avgusta 1998. "Ako se želi da se od svedokinje dobije iskaz o obe te rečenice, kako biste vi mogli da izvedete zaključak, da li je drugi iskaz pouzdan, kada se ima u vidu prvi, onda se ja tome ne protivim. Mi zaista možemo da se složimo da su te dve rečenice u izjavi svedokinje, međutim nešto više od toga ne može da se učini. Ništa tu ne može da se učini i zaista nisam siguran, kako bi te dve izjave mogle da osveže bilo čije sećanje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, na šta zapravo vi želite da skrenete pažnju svedokinje?

TUŽILAC RE: Na ovo što je pomenuo gospodin Emmerson, datum u ta dva pasusa.

SUDIJA ORIE: Da, ali to nema nikakve veze sa imenom *Crni orlovi*, ili. . .

TUŽILAC RE: Ne, u pitanju je samo datum.

ADVOKAT EMMERSON: Pod tim okolnostima možemo da kažemo za zapisnik, da su te dve rečenice u izjavi.

TUŽILAC RE: Oprostite, malopre sam se loše izrazio, kada sam rekao da je drugi pasus ono na šta želim da skrenem pažnju svedokinji. Postoje dva pasusa. Ja se naravno ne protivim ovome što je rekao gospodin Emmerson, o tome šta stoji u izjavi u vezi sa datumima.

SUDIJA ORIE: Da li to podržavajui drugi branioci?

ADVOKAT GUY-SMITH: Da.

ADVOKAT HARVEY: (ne čuje se odgovor)

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽILAC RE: Evo, ja predlažem, to jest ja prihvatam ono što oni kažu.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: Dva pasusa su : “Prvi problemi koje smo imali bili su negde krajem jula ili početkom avgusta 1998” i o potom “Bila sam kod kuće jedne noći oko 12: 00. Mislim da je to bilo u julu.” To su dva pasusa koje želim da iznesem svedokinji i nemam ništa protiv toga da joj se takođe pročita i to da nije išla u školu i da ne zna mesece.

ADVOKAT EMMERSON: Časni sude, da bi stvari bile apsolutno jasne, dopustite mi da pročitam tri kratke rečenice iz iskaza, za transkript i onda bi sve strane mogle da se slože. Rečenica broj jedan: “Pošto nisam išla u školu, ne znam, na primer, šta su to meseci. Zbog toga ne mogu da preciznije kažem kada je to bilo”. Druga rečenica “Prvi problemi koje smo imali bili su negde krajem jula ili početkom avgusta 1998. i sada ću da vam opišem te događaje”. Rečenica broj tri: “Bila sam kod kuće jedne noći oko 12:00. Mislim da je to bilo u julu.” i potom se rečenica nastavlja. Te tri rečenice su rečenice o kojima su strane postigle sporazum.

SUDIJA ORIE: Dobro, to je bila izjava. Vi sada želite da Pretresno veće to zabeleži, jer svaka izjava o preciznom mesecu, kada neko kaže da ne razume šta su to meseci, i ako se ne ograniči na proleće, umesto da govori o kraju jula, početku avgusta, to je . . .

ADVOKAT EMMERSON: Nije reč o zamaglivanju. Mi moramo da znamo koliko su ti datumi pouzdani.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Re.

TUŽILAC RE: Da, to je . . .

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite

TUŽILAC RE: To je . . .

SUDIJA ORIE: Molim svedokinju da ponovo stavi slušalice.

TUŽILAC RE - PITANJE: Molim da se svedokinji pokaže dokazni predmet 1327 po Pravilu 65 ter. To je fotografija. Pogledajte molim vas to na ekranu pred vama, a onda ću od vas da zatražim da nešto označite. Sudski poslužielj će vam dati olovku za to.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, pre nego što nastavimo, molim da pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala vam gospođo sekretar. Svedokinjo 61, sada će vam pitanja postavljati zastupnici optuženih. Ja ne znam da li će to biti gospodin Emmerson. Ali pe toga gospodine Guy-Smith, ili je vaš tim pojačan, ili su neki stranci u sudnici.

ADVOKAT GUY-SMITH: Časni sude, svi koji su ovde, bili su i ranije.

SUDIJA ORIE: Ja se onda izvinjavam. To stvarno nije lepo od mene. Izvinite.

ADVOKAT GUY-SMITH: Gospodin Emmerson i ja smo razgovarali o ovome i on ima nekoliko kratkih pitanja koja želi da postavi svedokinji, i ja ću mu dati prednost.

SUDIJA ORIE: Da. Izvolite nastavite gospodine Emmerson. Vi gospođo 61, gledajte na levo gde je gospodin Emmerson, koji će vam postavljati pitanja. Izvolite nastavite gospodine Emmerson.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT EMMERSON

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Svedokinjo 61, postaviću vam dva, tri vrlo kratka pitanja i neću vas ispitivati ništa o onome što ste propatili, o onome što vam se dogodilo. Želim da vam postavim nekoliko kratkih pitanja o tome što ste rekli ranije, kada ste razgovarali sa istražiteljima Tužilaštva. Kao prvo, s vama su razgovarali ljudi iz Tužilaštva ne samo jednom. Je li tako?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da. Prvi put, kada je sa mnom vođen razgovor bile su dve žene.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ne zanimaju me ni datumi ni pojedinosti o tome ko je bio prisutan. Dakle, da se zadržimo samo na pitanju. Dakle s vama se vodilo nekoliko razgovora, u više navrata.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Mislim dva puta.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Mi imamo zapisnike, da je s vama tri puta vođen razgovor. Dva puta pre nekoliko godina u kratkom razmaku, a onda skorije, prošle godine. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da, mislim da je tako.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Svaki put kada su vam postavljali pitanja, vi ste odgovarali i oni su to zapisivali.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I onda na kraju, vam je to bilo pročitano na vašem jeziku?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I zatim su vas zamolili da potpišete izjavu kako biste time potvrdili da je sadržaj istinit?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A vi možete da se potpišete? Vi ste sve to potpisali? Je l tako?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da, potpisala sam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Na osnovu toga želim da vam predočim tri kratke stvari, koje ste tada rekli i želim da mi potvrdite da ste upravo to i rekli. Kao prvo, kada je s vama vođen razgovor prvi put, nije važno kog datuma, što se vas tiče, ali za nas ovde kažem da je to bilo avgusta 2002, vi ste opisali šta vam se dogodilo, nakon što ste otišli i nakon što se sve ono to ste preživeli dogodilo. Rekli ste ovo. Samo slušajte za trenutak. Ja ću vam pročitati ono što ste vi rekli o onome što se desilo posle toga. Vi kažete "Poslali su me napolje. Kasnije sam čula od mog muža da su njemu postaljvali ista itanja, koja je Toger postavljao meni. Sećam se da njega nisu tukli. Pustili su nas da odemo oko tri ujutru". Da li se sećate da ste to rekli Tužilaštvu?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala. Druga stvar koju želim da pročitam je nešto što je iz kasnijeg razgovora. Za zapisnik kažem da je to bilo 15. oktobra 2002 i ja ću vam pročitati šta ste tamo rekli i potpisali da ste tamo rekli. Sada se govori o vašem povratku kući nakon što vam se to strašno dogodilo, što ste opisali. Dakle, rekli ste sledeće "Odlazeći kući iz te kuće gde je bio OVK, ne sećam se da sam videla bilo šta neobično usput". Da li je to tačno?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Kako da to kažem. Ništa nisam videla.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala. Poslednji kratak deo koji želim da vam pročitam je iz izjave, koju te dali pre kratkog vremena, prošle godine . . .

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, prošle godine, treba da imate na umu da postoji izjava od 2. maja. To bi moglo da unese zbrku.

ADVOKAT EMMERSON: Da, da li sam rekao prošle?

SUDIJA ORIE: Upravo.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se. Samo da razjasnim.

SUDIJA ORIE: Pre godinu dana.

ADVOKAT EMMERSON: Samo trenutak. Ispraviću se.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, pošto mi znamo datum, možda je najbolje da se vi orijentišete prema godišnjim dobima.

ADVOKAT EMMERSON: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pre oko godinu dana, prošlog leta, dali ste treću izjavu, to je, za nas, bilo 28. maja 2006. i želim da vas pitam o pasusu koji se nalazi u petom paragrafu te izjave koju ste potpisali. Opisujete kako ste bili uplašeni kada ste otišli i zašto ste se bojali da se možda nećete vratiti kući. Samo trenutak. Rekli ste ovako “mislila sam da se nikad nećemo vratiti kući, da ćemo biti ubijeni” Dozvolite da prvo pročitam taj deo, a onda ću vas zamoliti da to potvrdite. Počinjem da čitam iz početka. Je li u redu? “Mislila sam da se nikad nećemo vratiti kući, da ćemo biti ubijeni, jer je u to vreme mnogo ljudi nestalo. Mnogi su bili ubijeni, jer je to bilo ratno vreme, ali ja ne mogu da navedem ime ni jedne osobe koja je nestala ili je poginula, jer gotovo nikad nisam izlazila iz kuće. Ja nikad nisam čula ništa ni od mog muža, pa ne znam da li je on bio svedok nekog zločina” To ste rekli u svojoj izjavi Tužilaštvu?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala vam. To su bila moja pitanja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith. Gospodin Guy-Smith, koji je sada ustao će vam postavljati pitanja.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT GUY-SMITH

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Dobar dan gospođo 61. Postaviću vam niz pitanja. Ako za vreme, dok vam budem postavljao pitanja dođe do situacije kada ne razumete nešto što vas pitam, jer sam ja to možda nejasno rekao, onda mi molim vas to stavite do znanja, jer želim da razumete moja pitanja, kako biste mogli da mi date najbolje i najtačnije odgovore. Da li je to u redu?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: (nema prevoda)

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Časni sude, u situaciji sam da nemam odgovor.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste razumeli šta sam vam rekao?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala vam gospođo sekretar. Izvolite nastavite gospodine Guy-Smith,

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam, časni Sude.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Znači kad ste došli do te kuće, da li ste išli direktno u tu sobu, u kojoj ste onda proveli neko vreme, razgovarajući s tom osobom?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste razgovarali sa tom osobom o tome, da li vi saradujete sa Srbima ili ne, kao što ste nam rekli? Je li tako?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U toj sobi svetlo je bilo upaljeno, zar ne?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Osoba s kojom se razgovarali, bila je nekih metar od vas. Rekli ste da je ta osoba zapisivala beleške o vašim odgovorima?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da. Ja sam bila s jedne strane stola, a on je bio s druge strane stola.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li je taj sto bio širok kao prostor na kom sedite?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Sto je biti veći od ovoga, duži. Njegova stolica je bila sa jedne strane, a ja sam bila s druge strane.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, vi ste sada pitali da li je sto bio „širok kao prostor na kom sedite“ Taj prostor je otprilike dva i po do tri metra. Misim da je svedokinja tačno shvatila vaše pitanje, koje nije bilo precizno, da se odnosi na ovaj sto ispred koga svedokinja sada sedi. I onda je rekla da je to bilo nešto veće. Ovo ispred nas je čini mi se negde oko metar i 40. Znači sto mora da je bio veći. Molim vas lepo da budete precizni, jer ukoliko smatrate da je to toliko važno, da li je nešto metar ili dva metra, onda morate da budete precizni. Izvolite nastavite.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Dok ste sedeli za stolom, taj čovek koji je sedeo preko puta, koliko je bio daleko od vas?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa ne znam kako da to kažem. Sto je bio između nas. Ja sam bila sa ove strane, a on je bio sa druge strane. Ne mogu da kažem koliko je sto bio širok. Nisam to primetila.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Pa recimo, ako biste raširili ruke, da li je on bio toliko daleko od vas? Evo gledajte moje ruke. Toliko ili više?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da. Otprilike toliko. Nije to bio jako veliki sto. Ne znam kako da vam to kažem.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ovo izgleda otprilike toliko?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da. Bio je toliki.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li neko sada može da proceni koliko su široke moje ruke? To je valjda metar i po.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Možda malo više od metar i po.

ADVOKAT GUY-SMITH: Tu negde.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH: Metar i 70, metar i 60. U redu.

SUDIJA ORIE: U redu. Ne možemo sada da merimo sve advokate i sve svedoke. Ali udaljenost je bila koliko i raširene ruke gospodina Guy-Smitha. Izvolite nastavite.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Znači tokom tog vremena, dok je on razgovarao sa vama, jasno ste mogli da ga vidite, njegovo lice.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Nekad sam mu videla lice, nekad nisam, jer sam gledala u pod.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da, naravno. Ali dok vam je on postavljao pitanja i onda pisao beleške, a to je trajalo nekih pola sata? Da li sam dobro shvatio? Više? Manje?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da bio je ispred mene. Sedeo je na stolici s druge strane stola. Pravio je beleške. Ne znam šta je to pisao.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Zanima me koliko dugo je on to radio? Koliko dugo ste vas dvoje sedeli u sobi?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa ne znam. Možda oko pola sata.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, molim da svedokinja skine slušalice. Pretresno veće ima utisak da vi želite da dokažete da je svedokinja mogla jasno da vidi lice i imala dovoljno vremena da vidi lice te osobe. Pretpostavljam da je to relevantno za tezu Odbrane, jer bi to moglo da baci drugačije svetlo na to, zašto ona kasnije možda tu osobu nije prepoznala. Proveli ste dosta vremena na tome i Pretresno veće nema nedoumice u pogledu toga da je svedokinja imala dovoljno vremena i dovoljnu priliku da vidi ko je bio sa njom u sobi. No istovremeno sećanja su takva, da nešto treba da prvo dobro vidite, da biste kasnije mogli da se toga setite. Ali vi ste proveli puno vremena na pitanju koje je barem po mom mišljenju i mišljenu Pretresnog veća možda i nije najvažnije pitanje vezano za to.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Ako sam pogrešno shvatio vašu liniju ispitivanja. . . . u krajnjoj liniji to zavisi od vas, ali vam kažem kako je Pretresno veće do sada shvatilo ono što vi radite i Pretresno veće misli o tome, kada je reč o relevantnosti.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Ako se Pretresno veće uverilo, na osnovu do sada iznetih dokaza, da je ova svedokinja bila sa tim čovekom ukupno dva i po, do tri sata, i da je imala priliku i mogućnost da vidi tog čoveka. . .

SUDIJA ORIE: Misim da ste me pogrešno shvatili. Prvo, sada govorim u svoje lično ime. Ispraviće me moje kolege, ako se ne slažu s time. Pretresno veće, na osnovu dokaza izvedenih do sada, možda treba da još razmisli, pre nego što ustanovi, da se na putu u ponoć jasno mogla razlikovati jedna osoba, među pet osoba. To je prva stvar. Drugo, ako govorite o dva i po do tri sata, ja mislim da sam i ranije već izneo tu procenu, a barem iz iskaza svedokinje sledi da je značajan period vremena svetlo bilo ugašeno. Ali ako vas neko ispituje pola sata i svetlo je upaljeno, onda Pretresno veće svakako može da prihvati da je svedokinja imala dovoljno vremena i da je bila dovoljno blizu toj osobi, da ju je mogla posmatrati pola sata. Sasvim iskreno, ja ne znam kako tačno funkcionišu porote, ali ja mislim da nam ovde uopšte nije palo na pamet u Pretresnom veću, da svedokinja nije imala prilike. Druga je stvar, naravno, psihološki gledano, da li je ona mogla da se koncentriše na to. Gospodin Re je postavio neka pitanja s tim u vezi. Prema tome, Pretresno veće ne govori ništa o tome kakve su okolnosti možda uticale na njenu sposobnost sećanja. To je druga stvar, ali mislim da govorim u ime Pretresnog veća, kad kažem da nam uopšte nije palo na pamet da pomislimo da svedokinja nije imala priliku da osmotri tu osobu, imajući u vidu koliko je blizu bila i da je bilo upaljeno svetlo.

ADVOKAT GUY-SMITH: Razlog zbog kog sam proveo ovoliko vremena na ovome je naime taj, što sam imao nameru da pređem na sledeću fazu, kad je svetlo bilo ugašeno, ali TV je bio uključen.

SUDIJA ORIE: Mislim da je to bilo u izjavi. Ne znam da je to bilo u svedočenju. To morate da proverite.

ADVOKAT GUY-SMITH: Baš sam o tome želeo da ispitujem. Dakle razlog zašto ja tako ispitujem, je upravo taj, da ćemo na kraju morati da raspravljamo o pitanju vremena, sećanja i i psihologiji percepcije.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja sam se posavetovao s jednim ekspertom za identifikaciju i on mi je sugerisao da su sve te stvari važne, da treba da se nađu u zapisniku kako bi Pretresno veće kasnije moglo da odlučuje.

SUDIJA ORIE: Naravno tu postoji jedna razlika između porote i Pretresnog veća, jer članovi ovog Pretresnog veća nisu sada prvi put u životu u situaciji da čuju svedoka koji nekoga identifikuje i sada prvi put u životu razmišljaju o pitanju identifikacije. Dakle, mislim da znate da Pretresno veće poznaje osnove teorije o tome.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da. Ja sam dobio uputstva od profesora Wagenaara i zato sam se time tako bavio.

SUDIJA ORIE: Molim svedokinju da ponovo stavi slušalice. Sada idemo na pauzu do 13 sati. U 13 sati nastavićemo sa radom. Gospodine Guy-Smith, da li postoji realna šansa da završimo danas?

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, vrlo realna.

SUDIJA ORIE: Hvala vam mnogo.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite, gospodine Guy-Smith

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Pre pauze govorili smo o periodu u kom ste razgovali s ovim čovekom, koji vam je postavljao pitanja. Mislim da ste rekli da je na vratima bio neki vojnik. Je li tako?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste tog vojnika, koji je bio na vratima videli i ranije te večeri?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Bio je tamo. Videla sam ga tamo i onda je otišao.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li je on bio jedan od onih vojnika, koji je došao kod vas kući, pre nego što ste došli u kuću, u kojoj su vas ispitivali?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da, on je bio jedan od njih.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Molim vas da opišete Pretresnom veću, kako je on izgledao.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Taj na vratima?

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da. Ako možete. Ako ne možete nema problema.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Bio je visok. Krupnije građe.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li se sećate boje njegove kose? Da li je bila crna?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne znam za kosu.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Kad kažete da je bio visok, pogledajte me molim vas, visok kao ja, ili?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Malo viši od vas.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Znači viši od mene? Taj čovek koji vas je zlostavljao, za koga ste rekli da je Toger, da li je on bio niži od mene?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Bio je nizak.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Kad kažete niskog rasta, niži od mene?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne znam kako bih to rekla. Možda malo.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Malo niži od mene

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, upoređivanje visine na ovaj način, na koji vi to sada pokušavate da uradite, teško može da da pouzdane rezultate.

ADVOKAT GUY-SMITH: Na osnovu informacija koje dobijamo uradićemo šta možemo, časni Sude. Moramo da napravimo procenu visine, udaljenosti i vremena.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Ostala tri vojnika koji su bili u vašoj kući, da li biste mogli da opišete Pretresnom veću, kako su oni izgledali?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne znam. Ja ih nisam videla. Svi su bili isti. Nisam ih videla sve u isto vreme. Bila je noć. Nisam ih videla unutra, nego samo izvan zgrade, a tada je bio mrak pa nisam mogla da ih vidim i ne mogu da kažem kako su izgledali.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re.

TUŽILAC RE: Pre nego što se nastavi ovo ispitivanje gospodina Guy-Smitha, a u vezi sa visinom, želeo bih da uđe u zapisnik da je gospodin Guy-Smith postavljajući ta pitanja bio na udaljenosti od svedokinje od oko 15 metara, koja pritom sedi iza zaklona i da se on naslanja na jedan pult. Želeo bih da to uđe u zapisnik.

ADVOKAT GUY-SMITH: Pa ja ne mislim.

SUDIJA ORIE: Pređimo na nešto drugo. Ovakva poređenja Pretresnom veću neće biti od velike koristi. A sada ulaziti u pojedinosti, zbog čega bi moglo da bude ovako a ne onako, to stvano nema smisla. Izvolite nastavite.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Vi ste u jednom trenutku tražili da se izmeri visina svih advokata i svedokinje. Ja ću možda i da zatražim da se izmeri visina nekih ljudi, da znamo koliko su visoki.

SUDIJA ORIE: Kada govorimo o pouzdanosti, ako govorimo o periodu od devet do deset godina, to takođe može da ima ulogu. Ja sam naravno spreman da prepustim stranama, ako su spremne da nam daju te podatke, jer to možda nije sasvim irelevantno i misim da bi u tome mogla da učestvuje Služba za žrtve i svedoke. Naime, oni bi mogli da tako prikupe podatke koji bi eventualno, kažem eventualno, onda mogli da pomognu Pretresnom veću u poređenju i procenjivanju pouzdanosti ovakvih pitanja.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam na ovim sugestijama. Ja ću na kraju današnjeg ispitivanja zatražiti da se izda takav nalog.

SUDIJA ORIE: To je za pola sata gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, znam.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Rekli ste nam da ste videli nekakve kvрге na licu tog čoveka. Je li tako?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Te kvрге na njegovom licu, da li ste to videli kad je ugašeno svetlo i kada je samo TV bio uključen, da li ste tada mogli da vidite kvрге?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U redu. Samo za zapisnik da kažem, kako bi Pretresno veće imalo sve informacije. Nakon što je ugašeno svetlo u toj prostoriji, da li je TV bio uključen, da li je svetlo s televizora osvetljavalo sobu?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da. Televizor je bio uključen.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Koliko je televizor bio udaljen od mesta na kom ste se vi nalazili?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne znam šta da kažem. Bio je u uglu prostorije.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Televizor je bio uključen. Vi ste bili u sobi, taj muškarac je bio s vama. Da li ste tada mogli da vidite njegovo lice?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Nakon tog zlostavljanja, ako sam vas dobro razumeo, vi ste izašli iz prostorije?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Nakon toga ste videli svog supruga?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Kada ste videli svog supruga, recite, da li ste tada ostali s njim?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ja sam bila tamo, a mog supruga su uveli unutra.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: A nakon nekog kraćeg vremena vi i vaš suprug ste peške krenuli kući?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Trebalo vam je isto toliko da se vratite kući, koliko vam je trebalo da dođete do te kuće gde ste bili, dakle 15 ili 20 minuta?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Kada ste stigli kući, razgovarali ste sa svekrom i svekrvom i drugima koji su bili tu, o tome šta vam se desilo. Je li tako?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste u to vreme imali priliku da razgovarate sa svojim roditelima o tome šta vam se desilo?

(...)(Izbrisano po nalogu Pretresnog veća)(...)

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinjavam se časni Sude, upravo sam dobio informaciju da možda postoje neki problemi s prevodom na strani 79, red 11.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, dozvolite da to nađem. Rekli ste na strani 79, red 11.

ADVOKAT GUY-SMITH: Rekli su mi da je odgovor, koji je dat na moje pitanje bio različit od odgovora koji se nalazi u zapisniku.

SUDIJA ORIE: Možda da ponovo postavite to pitanje svedokinji,

ADVOKAT GUY-SMITH: Svakako.

SUDIJA ORIE: Pa ćemo čuti koji je to odgovor. Gospodine Re.

TUŽILAC RE: Dok gospodin Guy-Smith to traži, zamoliću da se napravi redakcija na stranici 80. red 19. i 21. do stranice 81. red 2.

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da je to dobro da se uradi,

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH: jer ćemo tako imati najveću diskreciju.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretar, molim da se izvrši redigovanje stranice 80. red 19. pa sve do strane 81. zaključno sa redom 2.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Svedokinjo 61, postaviću vam pitanje koje sam vam postavio pre nekoliko minuta, kako bismo bili sigurni da smo dobro razumeli vaš odgovor. Dakle moje pitanje je bilo „te kvrge koje ste videli na licu ovog čoveka, da li su one mogle da se vide kad je ugašeno svetlo i televizor je bio uključen?“ Da li ste tada mogli da vidite kvrge?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne, ne.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Hvala vam.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Možda su one bile od brijanja.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Ono što se rekli svekru i svekrvi o tome šta vam se dogodilo, vi im niste rekli da u vreme kad ste bili zlostavljani, da ste bili žrtva grupe ljudi. Da li ste im nešto tako rekli?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne ja sam im rekla da je samo Toger bio taj.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li se sećate da, ne prvi put, nego drugi put kada ste razgovarali s istražiteljima, da su vam pokazivali neke fotografije? Da li se sećate toga? To je bilo nekoliko meseci nakon vašeg prvog razgovora s njima. Da li se sećate toga?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li se možda sećate koliko vam je fotografija pokazano? Da li ih je bilo osam? Da li možemo tako da kažemo?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne znam. Pitali su me da li poznajem Togera. Ja sam rekla da ne. Onda su mi pokazali fotografije. Ne znam koliko fotografija su mi pokazali.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Kada su vam pokazali te fotografije, nakon što ste ih pogledali, niste mogli da na njima pronađete osobu koja je izgledala kao osoba koju zovete Toger?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Nakon one noći, kada se to dogodilo,

TUŽILAC RE: Ulažem prigovor na pitanje. Pogledao sam izjavu svedokinje i to ne stoji u izjavi svedokinje. Nemamo zapravo prigovor na pitanje, samo bih zamolio gospodina Guy-Smitha da svedokinji kaže ono što stoji u izjavi, a ne „niste mogli da na njima pronađete osobu koja je izgledala kao osoba koju zovete Toger?“ Govorim o trećoj rečenici.

SUDIJA ORIE: U redu.

ADVOKAT GUY-SMITH: Nema problema. Ja ću to rado da uradim. Mislim da moje pitanje tačno odražava ono šta se dogodilo, ali ako treba ja ću ponovo da postavim to pitanje.

SUDIJA ORIE: Molim vas da imate na umu . . . i vi i gospodin Re, jer ja ne znam koliko pitanja će se pojaviti na osnovu unakrsnog ispitivanja.

ADVOKAT GUY-SMITH: Pa nadam se da ih neće biti još puno.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Kada vam je pokazana lista koja ima oznaku PS1 sa fotografijama u boji osam lica, vi ste rekli da niste prepoznali nikog od njih. Je li tako?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Ne. . . da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, takva lista za identifikaciju pokazuje ljude koji više ili manje liče na optužene, pa ako je optuženi među njima, bilo bi iznenađenje da niko ne liči na njega. Prema tome ovo što je gospodin Re rekao jeste tačno. Radilo se o negativnom rezultatu foto identifikacije.

ADVOKAT GUY-SMITH: Bio je negativan rezultat.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: To je najvažnije. Izvolite nastavite.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Želeo bih da vam postavim još dva ili tri pitanja i zamoliću vas da mi potvrdite, da ste kada ste razgovarali s istražiteljima Tužilaštva, pre godinu dana, misim da je to bilo u leto pre godinu dana, da ste tada rekli sledeće “nakon one noći kada me je Toger silovao, često sam ga viđala. Viđala sam ga iz dvorišta. Nisam s njim nikad razgovarala. Obično bih pobegla u kuću. Viđala sam ga i u automobilu. Često je prolazio putem ispred naše kuće” To ste rekli istražiteljima Tužilaštva.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste ikad čuli za komandanta područja Irznić/Irznij po imenu Shemsedin Ceku?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li je on jedan od ljudi s kojim ste razgovarali ujutro o tome šta se dogodilo?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Mislim da jeste, ali nisam sigurna. Mislim da je Shemsedin bio jedan od njih. Još su bila dvojica.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Želeo bih da potvrdite još jedan iskaz, koji ste dali Tužilaštvu, a to je paragraf 15. vaše izjave iz maja u kojoj kažete “Čula sam da je Toger u Hagu, ali nisam nikada kasnije videla njegovu fotografiju. Videla sam ga na TV nakon što je otišao u Hag. Izgleda starije. Ta osoba na TV nije mi ličila na Togeru. Izgleda starije. Porodica mi je rekla da je Toger bio na TV i da je Toger u Hagu.” Da li ste to rekli?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam.

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Nema problema.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey?

ADVOKAT HARVEY: Nemam pitanja za ovu svedokinju. Hvala vam časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nemate pitanja. Gospodine Re da li vi imate pitanja u dodatnom ispitivanju?

TUŽILAC RE: Hvala vam časni Sude.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RE

TUŽILAC RE - PITANJE: Svedokinjo 61, zamoliću da se pozabavimo nečim o čemu vas je ispitivao gospodin Emmerson, kada vas je pitao da li ste videli nešto neobično na putu, a to je iz izjave koju se ranije dali. Ono što bih ja hteo da kažete Pretresnom veću, Sudijama, je: kako ste se vi osećali? U kakvom ste psihičkom stanju bili, kada ste se vraćali nakon onog što vam se dogodilo s Togerom?

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Pa, kako da kažem. Nisam se dobro osećala, ni najmanje. Bila sam jako uplašena od njega.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta ste tada gledali, šta te primetili kada ste se vraćali kući, šta vam je bila glavna misao, koja vam se vrtela o glavi, nakon odlaska iz tog štaba OVK, na putu prema kući?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Mislila sam o tome kako su mogli da nas tako odvedu. Nije bilo nikakve potrebe i da me on iskoristi na takav način. Na to sam mislila.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada kažete da se niste dobro osećali, da li možete Pretresnom veću da kažete nešto detaljnije o tome. Kako ste se konkretno osećali? Šta nije bilo u redu sa vama?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Nisam znala šta da kažem. Kad sam rekla mužu šta mi se dogodilo, naravno da sam bila nesrećna. Moja je porodica bila nesrećna. Posle toga tri godine nisam mogla da zatrudnim. Morala sam da idem kod lekara. Lečili su me i onda mi je bilo bolje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospodin Guy-Smith vam je pre nekoliko trenutaka postavljao pitanja o onom periodu kada su vam iz Tužilaštva pokazivali neke fotografije. Želeo bih da vam pročitam ono što piše u vašoj izjavi u trećem paragrafu vaše izjave od 15. oktobra 2002. To je treća rečenica: "kada mi je Matti Raatikainen pokazao dokument označen sa PS1 na kojem su bile fotografije osmorice muškaraca, ja nisam prepoznala ni jednog od tih ljudi. Želela bih da kažem, da se silovanje dogodilo pre četiri godine i mislim da više ne bih mogla da prepoznam ni onog ko je to učinio, ni one vojnike koji su bili s njim". Da li je to ono što ste rekli istražitelju?

SVEDOKINJA 61 - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je razlog što niste mogli da prepoznate. . . ? U stvari povlačim svoje pitanje. Da li mislite da biste četiri godine nakon toga mogli da prepoznate Togera?

SUDIJA ORIE: Izvolite gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Pitanje u ovom obliku traži između ostalog od svedokinje da nagađa i ne znam u kojoj meri to pomaže.

SUDIJA ORIE: Zamoliću svedokinju da skine slušalice na kratko.

SUDIJA ORIE: Ja se pitam koja je relevantnost ovog pitanja. Imamo dva moguća odgovora. Prvi odgovor bi bio: da, mislim da bih mogla da ga prepoznam i onda bi onaj negativni rezultat sa fotoidentifikacije bio značajan. Ne znam da li ste to pokušali da postignete. Druga opcija je da ona kaže, ne, ne bih mogla. Onda bismo mogli da se pitamo zbog čega ne bi mogla. Ali činjenica je zapravo, da ona nije prepoznala nikog na fotografiji. Dalje nagađanje i spekulacija o tome, šta se moglo dogoditi, samo će da nam odmogne, a ne da nam pomogne.

TUŽILAC RE: Ako neće da pomogne onda povlačim pitanje.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

SUDIJA ORIE: No, ako mislite da je to stvarno važno. . . Ja sam samo želeo da vam ukažem na to, koji bi odgovori mogli da budu i kako bi mogli da budu shvaćeni. Neki od odgovora bi mogao da bude: da, mogu. Ako je to ono što tražite onda u redu. Možete da postavite pitanje i čućemo odgovor, ali ako je odgovor ne, onda ne znam kako da to procenim. Kada bi rekla „da“ onda bih se odmah zapitao na osnovu čega svedokinja može da kaže mogu ili ne mogu. Da li je ona psiholog? Potrebno je što šta, da bi mogla da se napravi procena o tome, šta je moguće izvući iz sećanja u vezi s nečim što mislite da ste nekad videli.

TUŽILAC RE: Ne insistiram na tome. To je kraj mog dodatnog ispitivanja.

SUDIJA ORIE: Da li su pitanja iz dodatnog ispitivanja izazvala potrebu za . . .

ADVOKAT GUY-SMITH: Nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH: Imam samo jedan zahtev pre nego što . . .

SUDIJA ORIE: Samo da proverimo da li Pretresno veće ima pitanja. Svedokinja nema slušalice. Pre nego što budem postavio neka pitanja moram da zatražim jedno razjašnjenje od vas gospodine Emmerson. Vi ste svedokinji pročitali na strani 61. redovi 13 - 18. nešto. Poslednje dve rečenice u tome što ste pročitali su “Nisam nikad ništa čula od svog muža i ne znam da li je on bio svedok nekog zločina”. Svedokinja je danas rekla šta je čula od svog muža. Ova poslednja dva reda mogu da se protumače na dva načina. Prvo, moj muž mi nikad nije rekao ništa o ubistvima, nestancima i tako dalje, ili drugo, to bi moglo da se protumači, da joj on nikad nije rekao nikakve detalje, jer to odmah sledi nakon reda u kome ona kaže “ja ne mogu da navedem ime ni jedne osobe koja je ubijena, jer gotovo nikad nisam izlazila iz kuće”, tako da ona nema lična saznanja. Dakle, onda bi sledeći red mogao da se razume tako, kao da kaže, da joj muž nije naveo nikakve detalje. Prema tome, ako tako razumete poslednji red, onda nema potrebe da dalje ispitujete; ako, međutim vi to razumete tako da joj njen muž nikada nije rekao apsolutno ništa, ne samo detalje, nego apsolutno ništa, o nestalim i ubijenim ljudima, onda bi svedokinji trebalo postaviti nekoliko dodatnih pitanja.

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da razumem ovu razliku koju ste objasnili. Razlog zbog kog sam postavio to pitanje, nalazimo u poslednjih četiri ili pet reči u tom paragrafu. Drugim rečima, ja sam shvatio da to znači da njoj muž nikada nije rekao da je on lično video izvršenje nekog zločina.

SUDIJA ORIE: Da, to je u skladu sa svedočenjem koje je ona dala danas.

ADVOKAT EMMERSON: Ja ne mislim tu sada da kažem, na osnovu onog što je rečeno, da on nikad nije pomenuo, da je čuo nešto iz druge ruke, ali bez detalja.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Ono što se iz ovog pasusa može zaključiti, je da svedokinja kaže, da joj muž nikada nije rekao, da je on sam lično čuo ili video da je počinjen neki zločin. Tak sam ja to shvatio i voleo bih da Pretresno veće to tako shvati.

SUDIJA ORIE: Kada kažete čuo, mislite nije čuo za?

ADVOKAT EMMERSON: Kada kažem video, video da je učinjen zločin.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da časni Sud razume razloge zbog kojih sam to pitao.

SUDIJA ORIE: Da, to razumem. Hteo sam da budem siguran. Izgleda da ne treba da to dalje razjašnjavamo.

ADVOKAT EMMERSON: Hvala vam.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Vraćam se na pitanje merenja. Mislim da možemo da dobijemo pomoć od Službe za žrtve i svedoke.

SUDIJA ORIE: Možda da prvo pitamo svedokinju. Molim vas da stavite slušalice. Svedokinjo 61, verovatno ste danas primetili da smo vas pitali nešto o tome koliko je nešto dugačko ili široko i tako dalje. U vašoj izjavi pronašli smo neke relevantne elemente. Ali, problem je u tome da mi ne znamo koliko ste vi visoki. Da li imate nešto protiv toga, da kada izađete iz sudnice, ljudi iz Službe za žrtve i svedoke izmere vašu visinu, kako bi to Pretresno veće znalo, jer će onda biti u mogućnosti da bolje proceni vaše svedočenje. Prema tome da li imate nešto protiv toga, da vas neko izmeri, to zapiše i da to preda Pretresnom veću?

SVEDOKINJA 61: Meni to nije problem.

SUDIJA ORIE: Da. Sada se obraćam stranama. Koji bi bio odgovarajući način da ta informacija uđe u spise? Gospodine Guy-Smith, da li je nužno da pozovemo ljude iz Službe za žrtve i svedoke da o tome svedoče, ili bi njihov pisani izveštaj . . .

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da bi bi kratki pisani izveštaj bio dovoljan. Ja imam puno poverenje, da oni to mogu tačno da izmere.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Re, da li imate slično stanoviše?

TUŽILAC RE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dobro, a sad druga stvar, gospodine Guy-Smith.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT GUY-SMITH: Da li je potrebno da i mene isto tako mere?

SUDIJA ORIE: Da, gospodine Guy-Smith, ali ne radi se samo o vama, nego možda i o jednom optuženom, jer je to sada takođe relevantno. Ja ne znam da li je to već postoji negde u spisu. Ne znam da li nameravate da tu informaciju date Pretresnom veću?

ADVOKAT GUY-SMITH: Naravno.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda neka to bude na vama. Neka inicijativa bude vaša.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja. . .

SUDIJA ORIE: Gospodo sekretar, molim vas da obavestite Službu za žrtve i svedoke, da bismo veoma cenili, ukoliko bismo saznali tačnu visinu ove svedokinje, kao i to da se ona složila s time, da je izmere. Da, izvolite gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Sačekaću.

SUDIJA ORIE: Svedokinjo 61, želim da vam se zahvalim na tome što ste došli da svedočite ovde u Hagu i što ste odgovarali na naša pitanja,

SVEDOKINJA 61: I ja se vama zahvaljujem.

SUDIJA ORIE: Što ste odgovarali na pitanja obeju strana i na par pitanja Pretresnog veća. Zato, hvala vam i srećan put kući. Gospodine Guy-Smith da bi svedokinja mogla da izađe moraćemo da spustimo zavese. Da li imate nešto, ili možemo da završimo sa radom?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ne. Poslednja stvar tiče se toga da je jedna od mojih stažistkinja ovde danas poslednji dan. Ona je često bila ovde u sudnici i ja sam želeo da javno izjavim svoju zahvalnost, što je radila na ovom predmetu i žao nam je što Mia Ter Haar odlazi.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, danas sam imao prilike da razmišljam o tome, kako je to kad čovek ne može da se seti lica drugih ljudi. Ako nema drugih proceduralnih pitanja, nastavljamo sa radom u ponedeljak, 14. maja u 14:15 u sudnici II.

Sednica je završena u 13.46h

Nastavlja se u ponedeljak, 14. maja 2007. godine, u 14.15 h.

